

Elixír do škol – aneb Heuréka na třetí a ještě mnohem víc

IRENA DVOŘÁKOVÁ, LEOŠ DVOŘÁK

Katedra didaktiky fyziky, Matematicko-fyzikální fakulta UK, Praha

Abstrakt

Príspevek informuje o pilotním projektu Nadace Depositum Bonum [1], který se bude realizovat ve školním roce 2013/2014 a bude zaměřen na výuku fyziky pro žáky ve věku 12-15 let. „Elixír do škol“ naváže na zkušenosti neformálního projektu Heuréka, ale chce podpořit a ověřovat výrazně širší oblast aktivit. Pro účastníky Veletrhu nápadů bude zřejmě nejzajímavější vznikající síť 15 regionálních center vedených zkušenými učiteli fyziky, která budou pořádat pravidelná setkání učitelů a kde si bude též možno zapůjčit některé pomůcky.

Vznik projektu Elixír do škol

Česká spořitelna založila Nadaci Depositum Bonum 14. srpna 2012, aby pečovala a zhodnocovala mimořádný výnos z anonymních vkladních knížek a pomohla navracet tyto prostředky české společnosti. Zástupci České spořitelny se rozhodli věnovat tyto výnosy na zlepšení úrovně vzdělávání, a to zejména v technických a přírodovědných předmětech na základních školách.

Cílem Nadace je jednak zlepšit zájem žáků o technické a přírodovědné obory, ale také posílit prestiž profese učitelů těchto oborů a zkvalitnit jejich výuku.

Počátkem roku 2013 jsme byli Nadací osloveni a požádáni, abychom své dlouhodobé zkušenosti a kontakty z projektu Heuréka uplatnili v nově vznikajícím projektu Elixír do škol [2], který je prvním projektem vznikajícím v rámci Nadace.

Obsah projektu Elixír do škol

Tento projekt má tři základní „pilíře“. Prvním z nich je podpora samotného projektu **Heuréka** [3], jeho seminářů pro učitele i konference s mezinárodní účastí *Dílny Heuréky*.

Druhá aktivita projektu má název **Tandemy**. Přivádí studenty technických a přírodovědných oborů na univerzitách do škol jako asistenty nebo vedoucí kroužků a zároveň podporuje kvalitní a motivované učitele, jejichž práce zůstává často nedoceněna. Ve školním roce 2013-2014 (v pilotním běhu projektu) je zapojeno 9 škol, kde učitel fyziky vyučuje alespoň v některých svých hodinách společně s asistentem. Společně budou připravovat výuku, experimenty a zajímavé pokusy. Jsme přesvědčeni, že asistenti budou své nadšení pro fyziku a přírodovědné obory všeobecně předávat dále. Současně může být práce učitele a asistenta jako tandemu při výuce pro žáky dobrým příkladem spolupráce dvou lidí při řešení různých problémů. Přítomnost asistenta při hodinách samozřejmě umožní i větší individualizaci výuky a bude mít jistě i další

přínosy, které zaznamenáme během pilotního běhu projektu. Součástí projektu bude i zjišťování názoru dětí na výuku a na projekt jako takový.

Rádi bychom co nejvíce podpořili i učitele fyziky (hlavně na základních školách) v regionech, kteří mají často omezené možnosti sdílet své zkušenosti, získávat nové náměty do výuky a mívají také omezené finanční prostředky pro nákup pomůcek. V rámci projektu Elixír do škol byla od září 2013 otevřena v 15 místech České republiky **regionální centra** [4]. Tato centra jsou vedena zkušenými učiteli, většinou účastníky projektu Heuréka. Nabízejí učitelům fyziky v daném regionu pravidelná setkávání (1x měsíčně), zaměřená právě na sdílení zkušeností, výměnu námětů a také možnost zapůjčení moderních pomůcek pro výuku fyziky (sondy Vernier k měření fyzikálních veličin s použitím počítače, USB mikroskop, kvalitní multimetry). Balíček pomůcek v ceně 30 000,- Kč zakoupila Nadace do všech center a učitelé mají možnost si je zde zdarma půjčit.

Závěr

Věříme, že se již v pilotním běhu projektu alespoň částečně v některých oblastech podaří zkvalitnit výuku fyziky hlavně na základních školách. Současně věříme, že získáme mnoho zkušeností k dalšímu rozvoji jak projektu Elixír do škol, tak i případných dalších projektů Nadace Depositum Bonum.

Literatura

- [1] *Nadace Depositum Bonum* [online]. 2013. [cit. 22. 9. 2013]. Dostupné z: <<http://www.nadacedb.cz/>>
- [2] *Elixír do škol* [online]. 2013. [cit. 22. 9. 2013]. Dostupné z: <<http://nadacedb.cz/elixir-do-skol/o-projektu>>
- [3] *Projekt Heuréka* [online]. 2004-2013. [cit. 22. 9. 2013]. Dostupné z: <<http://kdf.mff.cuni.cz/heureka/>>
- [4] *Regionální centra* [online]. 2013. [cit. 22. 9. 2013]. Dostupné z: <<http://nadacedb.cz/elixir-do-skol/region-centra>>